

ЗВІТ

за результатами моніторингового візиту до місця тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб на базі гуртожитку Державного навчального закладу «Полонський агропромисловий центр професійної освіти»

29 квітня 2024

смт. Понінка

Мета моніторингового візиту: відповідно до вимог статті 13 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» здійснено моніторинг дотримання прав внутрішньо переміщених осіб (далі – ВПО) на належні умови проживання у місці тимчасового проживання (далі – МТП/ заклад).

Склад моніторингової групи:

Кізаєва Оксана Миколаївна – представник Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини в Хмельницькій області;

Шаповалов Олег Олександрович – регіональний координатор взаємодії з громадськістю Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Моніторинговий візит проводився у присутності:

Дорофійчука Олексія Васильовича – посадової особи балансоутримувача (власника), коменданта гуртожитку.

Назва об'єкта моніторингу, адреса, форма власності, керівництво установи, інша інформація:

Повна назва об'єкта моніторингу: гуртожиток Державного навчального закладу «Полонський агропромисловий центр професійної освіти».

Повна адреса об'єкта моніторингу: вул. Півнюка, 8, смт. Понінка, Шепетівський район, Хмельницька область.

Форма власності: державна.

Балансоутримувач (власник): Державний навчальний заклад «Полонський агропромисловий центр професійної освіти».

Ініційовано внесення об'єкту до переліку МТП, що формується Мінреінтеграції:

розпорядженням Хмельницької ОВА №892/2023-р від 07.11.2023 внесено до Переліку місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб у Хмельницькій області.

Попередній моніторинговий візит здійснювався 26 липня 2023 року

З 5 рекомендацій, що надавалися за результатами моніторингового візиту Хмельницькій обласній військовій адміністрації, Понінківській селищній раді та Державному навчальному закладу «Полонський агропромисловий центр професійної освіти», виконано 3, зокрема балансоутримувачем (власником) МТП проведено косметичний ремонт в окремій кімнаті проживання ВПО, встановлено поручні на одному прольоті сходів, ВПО забезпечено якісним інтернетом з доступним Wi-fi з'єднанням.

Також балансоутримувачем (власником) МТП надіслано запити до міжнародних та національних гуманітарних організацій з потребами щодо

забезпечення прасувальними дошками, прасками та металевими сушками, однак дані потреби ВПО досі не забезпечено.

Рекомендація щодо переобладнання колишньої лікарні в тимчасове/соціальне житло для ВПО знаходиться в стадії виконання: Понінківською селищною радою надіслано відповідні запити щодо фінансування до міжнародних та національних організацій.

Розташування

МТП розміщено на 2 поверсі 5-поверхової будівлі учнівського гуртожитку, який розташовано у центрі населеного пункту в безпосередній близькості до об'єктів соціальної інфраструктури: 10 хв пішої ходи до амбулаторії загальної практики сімейної медицини та школи; 5 хв до дитячого садочку, аптеки, магазину та зупинки громадського транспорту.

Наповненість

Будівля МТП одночасно розміщує внутрішньо переміщених осіб та використовується за своїм функціональним призначенням, як учнівський гуртожиток. Приміщення МТП відокремлені від інших приміщень будівлі та знаходяться на 2 поверсі будівлі.

МТП розраховано на 21 місце. На момент візиту в закладі мешкає 19 ВПО: троє чоловіків, 14 жінок, 1 дитина дошкільного та 1 шкільного віку (2 хлопчика). Серед ВПО 13 людей літнього/пенсійного віку, 3 людей з інвалідністю.

Облік мешканців МТП ведеться відповідно до Додатку 4 до Порядку функціонування місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб.

Вартість проживання, договір на проживання та правила проживання

Проживання для ВПО здійснюється на безоплатній основі.

Закладу компенсуються видатки на комунальні послуги, згідно Постанови КМУ від 11.03.2022 р. № 261 «Про затвердження Порядку та умов надання компенсації місцевим бюджетам на оплату комунальних послуг, що надаються під час розміщення тимчасово переміщених осіб, у період воєнного стану».

В МТП укладені типові договори, включаючи типові Правила проживання внутрішньо переміщених осіб у місцях тимчасового проживання, між керівником та мешканцями МТП.

Інженерні системи (тепло-, водо-, електро- постачання, вентиляція)

Будівля МТП облаштована функціонуючими інженерними системами.

У закладі наявне централізоване опалення.

Водозабезпечення: холодна вода подається централізовано. Гаряча вода забезпечується бойлерами. Водовідведення централізоване.

Електропостачання централізоване, безперебійне (не враховуючи планові і аварійні відключення). В закладі наявні альтернативні джерела енергії – генератор для забезпечення укриття на випадок відключення електроенергії.

У разі перебоїв у функціонуванні інженерних систем вживаються заходи для поновлення їх роботи та забезпечення альтернативних рішень.

В будівлі наявні вентиляційні шахти, вентиляційні решітки та витяжки. Функціонує природня система вентиляції.

В радіусі 50 м від житлової зони доступні сміттєві баки, забезпечено вивіз сміття.

Харчування

Мешканці готують їжу самостійно. В МТП облаштовано два загальнодоступних окремих кухонних приміщення, кожне з яких обладнано необхідним інвентарем (фото 1-2), зокрема:

двома стаціонарними електричними плитами для приготування їжі на чотири конфорки і з духовою шафою кожна, двома витяжками, одною мікрохвильовою піччю, 1-2 холодильниками, 1 електричним чайником, 1 бойлером. В кухні наявні мийка, столи, шафи, тумби та кухонний інвентар. Додаткові холодильники та електричні чайники наявні в окремих кімнатах ВПО.

Санітарія та гігієна

МТП облаштоване санітарно-гігієнічними приміщеннями, кількість яких є не достатньою для задоволення потреб осіб, які проживають в МТП (із розрахунку щонайменше один душ/одна ванна на 12 осіб). Однак виявлено, що керівництво МТП, за потреби надає доступ ВПО до загальної душової кімнати на 1 поверсі.

В МТП наявна санітарно-гігієнічна кімната з душовою кабінкою, вмивальником, унітазом та бойлером, 6 вбиралень по 1 туалету та 1 вмивальнику кожна (фото 3-6). Санітарно-гігієнічні приміщення не розподілені за ознакою статі та мають засувки/замки.

На момент моніторингу в МТП працює 2 пральні і 2 сушильні машини, що відповідає мінімальним вимогам (наявність 2-х пральних та 1 сушильної машини на 20 осіб). Також в МТП визначено місце для сушки речей.

Температура в приміщеннях МТП підтримується відповідно до сезону.

Мешканці встановили графік чергування і своїми силами забезпечують прибирання та підтримку чистоти в приміщеннях загального користування.

Протипожежна безпека, укриття

У МТП на момент моніторингу наявні план евакуації, вогнегасники, протипожежна сигналізація та аптечка першої медичної допомоги.

МТП облаштоване найпростішим укриттям у вигляді підвального/цокольного приміщення (фото 9), наявний акт обстеження ДСНС.

Умови перебування, оснащення: наявні вогнегасник, стаціонарний с/вузол, запаси води, ліки, стільці, лавки, столи, ліжка, запасний вихід, примусова вентиляція, підведена проточна вода, медпункт.

Безбар'єрність

Вхідна група будівлі МТП облаштована пандусом, який не відповідає вимогам ДБН В.2.2-40:2018 Інклюзивність будівель і споруд. Приміщення МТП не облаштовані засобами безперешкодного доступу, зокрема, санітарно-гігієнічна кімната не обладнана для потреб людей з інвалідністю та маломобільних груп населення у відповідності до вимог безбар'єрності.

Умови в кімнатах

Ліжко-місця облаштовані в окремих приміщеннях (кімнатах, навчальних аудиторіях тощо). ВПО проживають в кімнатах розміром від 12 до 18 кв. м в кількості від 2 до 4 осіб (фото 7-8). Особи, пов'язані між собою спільним побутом, сімейними (родинними) відносинами проживають в окремих кімнатах. Особи, які не пов'язані між собою спільним побутом або сімейними (родинними) відносинами, розміщені в окремих від сімейних осіб кімнатах. Розміщення в одній кімнаті осіб різної статі не виявлено.

Вхід до приміщень, у яких облаштовано ліжко-місця, обладнано замками/засувками на входних дверях.

В кожному приміщенні облаштовано не більше чотирьох ліжко-місць, що відповідає мінімальним вимогам. Площа, виділена для одного ліжко-місця, використовується для облаштування спального місця, зберігання особистих речей. В МТП відсутня житлова площа для розселення окремої родини.

Мешканцям надані в користування предмети для облаштування ліжко-місць, зокрема ліжко, постільні речі (матраци, подушки, ковдри, постільна білизна тощо).

Наявні меблі, в тому числі, для зберігання особистих речей (шафа, комод, тумбочка, стіл, стілець/табурет тощо).

Дозвілля

В МТП окрім житлових кімнат і кухні відсутні інші додаткові кімнати, які можна було б облаштувати як місце для проведення зборів, організації дозвілля та дистанційного навчання для дітей, а також надання адміністративних соціальних, та публічних (електронних публічних) послуг. Однак наявна власна огорожена територія.

Доступ до інформації та послуги

У приміщенні МТП наявний інформаційний стенд, однак відсутня актуальна для ВПО інформація.

В МТП встановлено механізм зворотного зв'язку з мешканцями шляхом звернення до коменданта гуртожитку особисто або телефоном, створено чат-групу у мобільних додатках та відбувається інформування мешканців, визначено порядок подання і розгляду звернень.

Відповідно до інформації, отриманої від адміністрації та мешканців МТП, ВПО надаються послуги і забезпечуються першочергові потреби, зокрема гуманітарна допомога надається:

Балансоутримувачем (власником) МТП, Понінківською селищною радою, Хмельницьким осередком Благодійного фонду «РОКАДА», Представництвом ЮНІСЕФ в Україні, УВКБ ООН, Міжнародною організацією з міграції МОМ, благодійною організацією «Благодійний фонд «Карітас-Хмельницький УГКЦ», Хмельницькою обласною організацією Товариства Червоного Хреста України, благодійною організацією «Благодійний фонд «Право на захист», Швейцарсько-українським гуманітарним фондом MEDAIR, громадською організацією «КримSOS», міжнародним благодійним фондом «Руки друзів».

Мешканці МТП мають довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи. ВПО, які відповідно до змін до Постанови КМУ від №332 мають право на отримання допомоги на проживання, отримують вказану допомогу.

Мешканців МТП підписали декларації з місцевими лікарями та мають доступ до медичних послуг.

Освіта

1 дитина навчається онлайн за попереднім місцем проживання, 1 дитина відвідує місцевий садочок. Для потреб дистанційного навчання у МТП наявний безкоштовний інтернет. У дітей наявні технічні засоби для дистанційного навчання. В закладі відсутнє приміщення для самопідготовки та дистанційного навчання.

Працевлаштування

На сьогодні працевлаштовано 2 мешканця МТП, на обліку в Державній службі зайнятості не перебуває жодного ВПО.

Анонімні інтерв'ю під час візиту проведено з 4 особами.

Під час особистого спілкування мешканці МТП не піднімали питань/проблем щодо умов проживання в закладі.

Однак адміністрація МТП повідомила щодо планів з відновлення з 2024-2025 навчального року повноцінного освітнього процесу, а відтак необхідністю забезпечення кімнатами в гуртожитку більшої кількості студентів, що може потребувати переселення мешканців МТП.

Правопросвітницькі заходи проведено для 6 осіб.

Проведено інформування мешканців МТП щодо діяльності Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, а також роз'яснено порядок та можливі шляхи звернення до Уповноваженого.

Також мешканцям було надано роз'яснення і консультації щодо правових питань, поінформовано щодо роботи представництва Уповноваженого Верховної Ради з прав людини в Хмельницькій області, надано відповідні інформаційні матеріали.

Загальні потреби МТП:

- забезпечення мешканців МТП прасками та прасувальними дошками;
- забезпечення розміщення на інформаційному стенді актуальної для мешканців інформації, зокрема адреси, контактних номерів телефонів, офіційних веб-сайтів екстрених, соціальних служб, закладів охорони здоров'я, органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, закладів освіти, соціальної, психологічної, правової допомоги, а також інформації про наявність захисних споруд цивільного захисту в об'єктах нерухомості в безпосередній близькості до МТП тощо;
- забезпечення архітектурної доступності будівлі МТП та безбар'єрного пересування і користування приміщеннями, об'єктами санітарії та гігієни особами з інвалідністю, іншими категоріями маломобільних груп населення;

- забезпечення у разі прийняття рішення щодо закриття МТП, своєчасного повідомлення та організації процесу переселення;
- забезпечення в громаді обліку ВПО, які потребують тимчасового житла;
- забезпечення ВПО тимчасовим житлом.

Рекомендації за результатами моніторингового візиту:

Хмельницькій обласній військовій адміністрації:

– посилити увагу щодо виконання рекомендацій, які надавалися за результатами попереднього моніторингового візиту, зокрема щодо опрацювання, спільно з міжнародними та національними гуманітарними організаціями, органом місцевого самоврядування та сусідніми територіальними громадами питання щодо фінансування переобладнання колишньої лікарні в тимчасове/соціальне житло для ВПО; забезпечення ВПО прасувальними дошками, прасками та металевими сушками;

– опрацювати, спільно з міжнародними та національними організаціями, питання щодо забезпечення архітектурної доступності будівлі МТП та безбар'єрного пересування і користування приміщеннями, об'єктами санітарії та гігієни, або їх розумне пристосування особами з інвалідністю та іншими категоріями маломобільних груп населення. Забезпечення вимог доступності до укриття.

Понінківській селищній раді:

Забезпечити реалізацію права ВПО в Понінківській селищній територіальній громаді на отримання житла, призначеного для тимчасового проживання (відповідно до Порядку формування фондів житла, призначеного для тимчасового проживання, обліку та надання такого житла для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб, які потребують тимчасового житла, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2022 р. №495):

– запровадити облік громадян, що потребують надання житлового приміщення для тимчасового проживання з фонду житла, призначеного для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб, відповідно до вимог постанови Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2022 р. №495;

– вжити відповідних заходів щодо формування та обліку фондів житла, призначеного для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб, відповідно до вимог постанови Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2022 р. №495;

– здійснити проведення інформаційно-просвітницької роботи серед ВПО, які проживають на території громади щодо порядку постановки на облік громадян що потребують надання житлового приміщення для тимчасового проживання з фонду житла, призначеного для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2022 р. №495.

Державному навчальному закладу «Полонський агропромисловий центр професійної освіти»:

– забезпечити розміщення на інформаційному стенді актуальної для мешканців інформації, зокрема адреси, контактних номерів телефонів, офіційних веб-сайтів екстрених, соціальних служб, закладів охорони здоров'я, органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, закладів освіти, соціальної, психологічної, правової допомоги, а також інформації про наявність захисних споруд цивільного захисту в об'єктах нерухомості в безпосередній близькості до МТП тощо;

– забезпечити архітектурну доступність будівлі МТП та безбар'єрного пересування і користування приміщеннями МТП, об'єктами санітарії та гігієни, або їх розумне пристосування особами з інвалідністю та іншими категоріями маломобільних груп населення;

– забезпечити у разі прийняття рішення щодо закриття МТП, своєчасного повідомлення про таке рішення мешканців МТП та звернутися з листом до Хмельницької ОВА щодо забезпечення переселення ВПО.

**Представник Уповноваженого
Верховної Ради України
з прав людини
в Хмельницькій області**



Оксана КІЗАЄВА

**Регіональний координатор
взаємодії з громадськістю
Уповноваженого Верховної
Ради України з прав людини**



Олег ШАПОВАЛОВ

Фото 1



Фото 2



Фото 3



Фото 4



Фото 5



Φοτο 6



Φοτο 7



Φοτο 8



Φοτο 9

